

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a *SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT* Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal ... » 16.— | nyolczad oldal » 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Tájékoztató rendelet

a tankönyvek állami jóváhagyásához.

A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi október 19-én 115.816. számú rendeletével kijelenti, hogy miután az 1907. évi XXVII. t.-e. 20. §-a csakis **a nem magyar** tanítási nyelvű községi és hitfelekezeti elemi népiskolákra vonatkozik, önként következik, hogy a **magyar tanítási nyelvű felekezeti elemi népiskolákban eddig használt, a felekezeti jáhatóságok által jóváhagyott és engedélyezett tankönyveknek és egyéb tanítási eszközöknek nem kell** a kormány jóváhagyása is.

A nem magyar tanítási nyelvű iskolák tankönyveinek törvényileg rendelt állami jóváhagyása csupán a tankönyv magyar nemzeti szellemének felülbírlására, illetőleg biztosítására történik.

*

Értesítés. A népiskolák osztott és osztatlan osztályai számára a miniszter által előírt tanszerek és taneszközök a megfélelő kiállításban megszerezhetők a **Szent-István-Társulat könyvkereskedésében** (Budapest, IV., Kecskeméti-utca 2. sz.). Hogy a szerényebb anyagi viszonyok között levő kath. iskoláknak ezen előírt tanszerek beszerzése megkönnyítessék, az iskolaszék egyházi és világi elnökeinek írásbeli jóváhagyására a megrendeltek egy éven belül leendő törlesztésre is haphatók. **Nem szükséges a tanszereket egyszerre beszerezni**, mert az Utasítás harmadik pontja világosan mondja, hogy az I. részbe tartozók 1907. július 1-től 1910. szeptember 30-ig okvetlenül, a másik részhez tartozók pedig további három év alatt szerzendők be. Eszerint minden iskola a beszerzést anyagi viszonyaihoz mérten, de a kiszabott határidő szigorú szem előtt tartásával eszközölheti. A *Szent-István-Társulat* könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t. Budapest (IV., Kecskeméti-u. 2.)

A tanító teendői a szociális kérdéssel szemben.*

A szociális kérdés kétségtelenül *közgazdasági* kérdés, mely a liberalizmus gazdasági rendszere által okozott és a jelenlegi társadalomban uralkodó egyenlőtlenségek megszüntetéséhez, a tőke és munka között egyre jobban elmérgesedő ellentétek kiegyenlítéséhez keresi a módokat.

A szociális kérdés ezért az anyagi javak egyenlő szétosztását iparkodik megvalósítani a társadalomban.

De ha nem is tagadhatom a szociális kérdés ezen közgazdasági jellegét, azt mégis *elsősorban és főképpen kulturális* kérdésnek tekintem.

Mit értünk kultúra alatt? A kultúra a társadalomnak oly állapotát, oly színvonalát jelenti, melyben az ember a nyers természetén uralkodik, annak ereit mindig jobban szolgálatába hajtja, hogy ily módon egyre tökéletesebben érvényesíthesse és kifejtthesse emberi mivoltát, emberi méltóságát, szellemi kiválóságát. A kultúrának alapja tehát a rendezett társadalom, a civilizáció. A mi az emberi társadalom létét és fennmaradását támadja meg, az megtámadja az emberi kultúrát is. Rendezett társadalom nélkül nem fejlődhetik kultúra.

De korunkban a tőke és munkás közötti ellentét annyira kiélesedett, hogy magát a társadalmat is válságba hozza. Nem muló természetű láz gyanánt működik ez ellentét a társadalomban, hanem állandó, tartós módon sorvasztja azt. Ez állandó válság annál veszedelmesebb, mennél kevésbé nyilatkozik meg véres forradalmakban és mennél jobban furja bele magát a társadalom belső szervezetébe. A szociáldemokrácia és az anarchizmus rendszerei és tömegmozgalmai pedig, melyek ez ellentét megszüntetését hirdetik törekvéseik vegző céljával.

* Előadatott a lévavidéki róm. kath. népnevelők egyesületének őszi közgyűlésén 1907. okt. 24-én.

tem hogy enyhütnék korunk társadalmának városait, hanem azt még pusztítóbbá teszik és a társadalom rétegeinek összekötő kapcsait bontogatják, a társadalom alapjait ingatják meg.

Az a kérdés tehát, mely e társadalmi válsággal foglalkozik, s melyet joggal szociális vagyis társadalmi kérdésnek nevezünk, első sorban *kulturális* kérdés, mert a kultúra alapját, a rendezett társadalmat kívánja a válságtól megmenteni.

Ugyancsra a következtetésre jutunk, ha figyelembe vesszük azon okokat is, melyek a szociális kérdést, a társadalmi válságot előidézték.

Leginkább három pont szerepelt a társadalom mai válságos helyzetének létesítésében: *a)* az anyagelvű tudomány, a darwinizmus elmélete; *b)* a nemzetgazdaság terén érvényesült liberalizmus, *c)* a technika rohamos fejlődése. Ezen okok mindegyike kulturális ok. De ha kulturális okok hozták létre a szociális kérdést, akkor csak kulturális tényezőktől várható a társadalom beteg állapotának orvoslása. Joggal mondjuk tehát ezen szempontból is a szociális kérdést kulturális kérdésnek.

Végül a jelenlegi társadalmi válságnak szorosabb vizsgálata meggyőzhet bennünket arról, hogy nem is annyira az anyagi javak egyenlőtlen elosztásában rejlik a főbaj, hanem abban a nagy nyomorban, melyben a szellemi, a kulturális javakat illetőleg színlődik a nagy tömeg. A valódi kultúra javainak és intézményeinek birtokába kell hozni a tömeget; akkor az anyagi javak közötti éles ellentétek önmaguktól fognak elsimulni és elenyészni.

Volt egyszer egy kultúra, melyben az anyagi és szellemi javakat csak kevesen élvezték, a többiek azokból ki voltak zárva — rabszolgák voltak. Ez a pogányság kulturája volt. A kereszténység kulturája kezdte a szellemi javakat a tömeg között is forgalomba hozni. A kereszténység kezdte a tömeget felemelni, a népet tudással, erkölccsel, vallással művelni. Ezt a kulturmunkát kellene tovább fejleszteni. E helyett a jelenlegi társadalomban a sok iskola és közművelődési tényező mellett is nem látunk-e visszaesést? Az igazi tudomány helyett, a tudománynak bizonyossággal megállapított igazságai helyett nem terjeszti-e a mai felszínes kultúra a régen megcáfolt tényeket valóságok gyanánt, a tarthatatlanoknak bizonyított elméleteket és bizonyítékokat tudományos dogmák és szinigazságok gyanánt? Nincs számbavehető komoly természettudós, aki például a tudományok mai színvonalán még híve volna a Darwin-féle leszármazási elméletnek, mely egyetlen bizonyosságot nyújtó adaton sem alapult, hanem csak merő analógiákon, hasonlatosságokon. De nem hirdetik-e áltudósok, szociáldemokrata agitátorok a nép között a Häckel-féle darwinizmust mint feltétlen bizonyos tant, melylyel szemben minden más tan csupa babona és vakhit? Ez egyenesen kulturrelles

munka, mely a nép elől eltakarja a tudományok való állaspontját.

Es a nép, a tömeg szívének, kedélyének művelésére fordít-e gondot a mai külszínes kultúra? Halljuk hirdetni az állatias életre való felhívásokat. Halljuk a legridegebb önzésre való bizdítást. Látjuk a legáljasabb szenvedélyek ölesőit. A nép szívének nemesítésére a modern anyagelvű kultúra mit sem gondol. Sőt mindent elkövet ellene. A szív nemesítésének legfőbb tényezőjét, a vallást száműzi. A művészeteket pedig, melyek szintén a szív, a kedély nemesítésének szolgálhatnak, megfosztja idealjaiktól és az állatias szenvedélyek szótárának eszközeivé degradálja. Vajjon kulturmunkának nevezhetjük-e azt? Vajjon az ilyen irányzat nem fosztja-e meg a népet az igazi kultúra szellemi kincsétől, nem teszi-e szegényre szellemi kincsekben és ennek következtében egyszerre mind anyagi javakban is.

Azért állítom, hogy a szociális kérdés sohasem volt annyira kulturkerdő, mint manap.

De ha így áll a dolog, akkor ebből önként megállapíthatók a tanító teendői a szociális kérdéssel szemben.

Nem kell azokat messze keresnie. Magában az iskolában megtalálja a tanító a szociális kérdéssel szemben teendőinek tag mezejét.

Midőn a tanító a tudás és tudományok elemeit származtatja át nemzedékről nemzedékre, midőn példájával és oktatásával az erkölcsös életre formálja a gyermek lelkét, midőn a vallásos szellem ápolásával a gyermek szívet nemesíti: akkor a tanító megbecsülhetetlen kulturmunkát végez, elsősorú kulturális tényezőnek bizonyul, jelentékeny mértékben hozzájárul a szellemi kincsek egyenletes elosztásához a társadalomban.

Dr. Andor György.

(Vége következik.)

A kath. tanügy a pécsi kath. nagygyűlésen.

(Folytatás.)

A kath. neveles jogáról.

Láttuk, mire tanít a vallásos iskola. A politikai pártok programjához simuló népiskola elősorban ezek érdekeit szolgálja. Miként az Istentől elpártolt tudomány a természeti észnek tájékoztató világosságát is elveszti és a folytonos kételkedésben ide-oda hányattatván, végre kimerül s tehetlenné válik, úgy a vallástól megfosztott iskola is képtelenné lesz hivatásának betöltésére. Fog nevelni embereket, de nem férfiakat, polgárokat, de nem hazafiakat.

S ép azért erős meggyőződésünk az, hogy magának az államnak sem tesznek szolgálatot azok, akik a népiskoláknak mindenáron való államosítását sürgetik. Azok pedig, akik még tovább mennek és a vallást, az egyház befolyását egészen távol akarják tartani a népiskolától, egyenesen az államnak létalapját támadják.

Mert örökké igaz marad az, amit a nagy Napoleonnak egyik minisztere mondott, midőn a nagy forradalom romjai eltakarításakor szemlét tartott a vallásnélküli nevelés okozta rombolás fölött. «Itt az ideje — mondotta Portalis — hogy az elméletek elmúljanak a tények előtt. Nincs oktatás nevelés nélkül, nincs nevelés vallás nélkül. Az oktatás tíz év óta egyenlő a zérussal: a vallást kell tenni a nevelés alapjául.»

Mindezek után megállapíthatjuk azt a történelem által beigazolt tény, hogy a természet rendjének, az egyház isteni küldetésének és az állam hivatásának is megfelelő állapot az, hogyha az állam nemcsak nem gördit akadályokat az egyháznak nevelési működése elé, hanem azt jogvédelmi és oltalmazó rendeltetésének megfelelőleg, anyagi és szellemi támogatásban is részesíti. Viszont pedig az egyház, szem elől nem tévesztve elsődrendű feladatát, az ifjúságnak vallásérkölesi nevelését, népiskoláit akképp vezeti, hogy azok a napjainkban, a nemzetek gazdasági versenyében olyannyira szükséges nemzetgazdasági ismeretek terjesztői, a hazafias szellemnek ápolói is legyenek. E keretek között mozgott legutóbbi törvényhozásunk is a népiskolai törvényalkotás terén s meg vagyok győződve, hogyha mindkét fél becsületesen megfel az ott reábizott földadatoknak, katolikus népiskoláink üdvös tevékenysége le fogja fejezvezeni még azokat is, akik különféle előítéletek nyomása alatt nem viseltettek eddig irántuk az általuk megérdemelt bizalommal. De teljesedni fog országos népoktatási ügyünk jelenlegi fenkölt gondolkozású vezetőjének csak a napokban is hangoztatott jóslatszerű reménye: «Miként a nemzet jövő boldogulására, az egyház fölvirágzására is csak úgy számíthatunk, ha a nemzet különböző anyanyelvű minden polgárát a vallásos buzgalom és a nemzeti egység és összetartozás erős érzete hatja át és fűzi együvé».

Egyre azonban föltétlenül szükségünk van és ez a katolikus polgárságnak fokozottabb áldozatkész érdeklődése katolikus népiskolák iránt. Minél jobban ragaszkodnak a katolikus családapák a katolikus népiskolához és ragaszkodásuknak politikai nézeteik érvényesítésében is kifejezést adnak, annál inkább megkönnyítik a jóakaratu államhatalomnak a katolikus iskolával szemben való igazságos magatartását. S viszont minél kevesebb érdeklődést mutatnak a katolikus családapák a katolikus népiskola iránt, minél lanyhábbak ahhoz való jogaik védelmében, annál inkább megkönnyítik a rosszakaratu államhatalomnak a katolikus iskolával szemben tanusított ellenséges indulatu eljárását.

Minden keresztény katolikus embernek kötelessége manap, szoros összeköttetésben az egyházzal, az emberiség közös erkölcsi javainak védelmére kelni s miután e javak között egyike a legelsőeknek a keresztény népiskola, azt teljes erővel felkarolni. Semmifele áldozattól sem szabad visszariadni. Akik arra vannak hivatva,

hogy akár mint tanítók, akár mint hitoktatók, a gyermekkel a szellemi javakat közvetítsék, mindent el kell követniök, hogy a katolikus népiskoláknak pedagógiai színvonalát emeljék; azoknak pedig, akiknek vállaira az anyagi terhek nehezednek, tekintve a magasztos célt, semmifele áldozatot sem szabad nagynak és elviselhetetlennek tartaniök. Mindnyájan munkásai és követői vagyunk az isteni Mesternek, aki mondotta: «Hagyjátok a kisdedeket hozzám jönni». (Máté 19. 14.)

Id. Kollerits Ferenc.

1833—1907.

Szentmiklós községnek, az Egyházmegyének és a magyaróvárvidéki tanítóegyesületnek gyásza van. A község nevelő atyját, az egyház tántoríthatatlan harsosát s az egyesület legbuzgóbb tagját siratja id. Kollerits Ferenc nyug. tanítóban.

Ő nincs többé az élők között. Testét átadtuk az anyai földnek, de szelleme élni fog közöttünk.

Most, hogy szebb, jobb hazába költözött, most tudjuk csak, ki volt ő. 53 évig szolgálta egyházát, hazáját és ebből 43 évig Szentmiklóson nevelte a haza polgárait.

53 év mi szép idő! S ezen idő alatt mily hűvel, mily szorgalommal s mily lelkiismeretességgel végezte munkáját, csak azok tudják, kik látták.

Ugyszólván az iskolában lakott. S mi, kik élveztük tanítását, kik éreztük atyai jóindulatát, kinek vallásosságára vonzott bennünket, kik együtt lelkesedtünk, együtt sirtunk vele a magyarok történeténél, mi tudjuk, ki volt ő.

Csendben minden zaj nélkül, de hatalmas és gyönyörű munkát végzett 43 év alatt Szentmiklóson. Mit mívelt egész életén át, bizonyítja derék községe, mely dacára a mai áramlatoknak, még most sem romlott meg erkölcsben és hazaszeretében, hanem vezet és irányít.

Még öreg kora dacára is bámulatos fiatalos lelkesedéssel viseltetett aziránt ami szép, ami jó.

Hivatását betöltötte úgy, hogy ennél jobban betölteni nem lehetett: mint tanító volt.

Sokszor éjjeleken át tanulmányozta a tanügyi irodalmat. Jegyzeteket s igen jó gyermekstílu tankönyveket írt: ezeket ugyan soha ki nem adta, de az iskolában sikerrel felhasználta. Folyton képezte önmagát, s mióta nyugalomba vonult, hányszor emlegette: «De szeretném, ha még egyszer fiatal lehetnék, mily sokat lehet most tanulni.» Azonban nemcsak mint tanító mintakép ő, hanem mint polgár is. Nem volt oly szenvedő ember-társa, kit meg ne szánt volna, kinek résztvevő szót vagy jó tanácsot nem adott volna. S nem volt, aki őt ne szeretne volna.

Különösen mi tanítók tanulhatunk tőle hitbuzgóságot, lelkesedést és kitaratást a nemzeti nevelésért.

S midőn elkisértük utolsó útjára, kérjük az Eg Urat, hogy legyen könnyű neki a föld. S beteljesedjenek az írás szavai: «Kik másokat oktatnak, ragyogni fognak, mint az ég csillagai».

Ő elköltözött, de szelleme szívünkben örökké él. Elhunyt kartársunk imádkozzál értünk, hogy jó példadát követni tudjunk.

Eletrajzából a következőket adjuk:

Született Alsó-Lászlón 1833-ban. Elemi iskoláit szülőhelyén végezte. 13 éves korában a kiscelli iskolába lépett a magyar nyelv tanulása végett. 1840-ben Győrszigetre került Majerhofer Ferenc főtanító mellé mint segédtanító. 1848-ban mint tanítógyakornok Somfálván, majd Vepesd községben működött. 1851-ben a győri kir. kath. tanképzőbe vétetett fel, hol nélkülözésekkel küzdött. Langer tanár ajánlata folytán azonban magánórakkal enyhítette nélkülözéseit. 1853-ban bevégézvén a tanítóképző tanfolyamot, Lébenybe került, onnét

Veszprémpalotára: innen *Farkas Imre* akkori szentmiklósi plébános meghívta Szentmiklósról segédtanítókat. 1863-ban *Simor János* győri püspök kinevezte főtanítónak. 1872. aug. 12-től szept. 22-ig póltanfolyamot hallgatott Győrött. 43 éven át nevelte Szentmiklós lakosságát. Többször részesült kitüntetésben. Mosonmegye törvényhatósági bizottsága közgyűlési határozatban díesőre elismerést szavazott meg a népoktatás-ügy terén érvényesített hazafias fáradozásáért és buzgalmaért 1877-ben és 1879-ben. 1860-ban a pándorfi vámpénztár 100 korona tiszteletdíjat utalványozott számára.

1861-ben a közokt. miniszterium 100 kötetre terjedő könyvtárral jutalmazta, 1901-ben 100 kor. jutalmat kapott. 1903-ban az ezüst érdemkeresztet ajánlották fel neki, de kért e kitüntetés alól.

1903-ban nyugalomba vonult, azonban kevés ideig élvezhette a fölötté megérdemelt édes nyugalmat, mert 1907. szept. 21-én visszaadta jó lelkét Teremtőjének.

Legyen olyan élte odaát, mint amily buzgó volt a földön. Az örök világság fényeskedjék neki.

Mosonszentmiklós.

Kovács Ferenc.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Szent Erzsébet jubileumának megünneplése.

Az esztergomi főegyházmegye f. évi XV. körlevele a következőket rendeli: A helyi viszonyoknak megfelelően az ünnepen vagy más alkalmas napon iskolai ünnepély tartandó énekekkel, szavalatokkal, esetleg ifjúsági szindarab-bal vagy szent Erzsébetről szóló díesítő beszéddel. Megjegyzem azonban, hogy ezen iskolai nyilvános ünnep-ségek műsorainak összeállításánál szorosán betartatni kívánom f. évi április hó 23-án 841. sz. a. kiadott ren-deletemet. (1907. évi V. körlevél 69. l.)

EGYESÜLETI ÉLET.

A Vasvár-esperességi róm. kath. tanítókör folyó évi őszi rendes gyűlését november hó 5-én tartja Vasvárott, a róm. kath. főiskola helyiségében, melyre a kör rendes és pártoló tagjai tisztelettel meghívattak. A tárgysorozat főbb pontjai: Szentmise 9 órakor. (Az egyházi énekkar által bemutatandó énekek 2 szólamra írva a templom első padjában lesznek találhatóak, tessék ott helyet foglalni.) Gyakorlati tanítás 10 órakor, tartja *Kovács József* vasvári tagtárs. *Törzsök Vilmos* egervári plébános tagtárs székfoglaló szabad előadása (Eszmény és iskola). Megvitatása a 2. pont alatt sorolt gyakorlati tanításhoz. *Varga Menyhért* döröskői tagtárs székfoglaló előadása. Az állam-egély-ügy megbeszélése. Vasvár 1907. október 25. *Barabás István* elnök.

Meghívó. A Balassagyarmat-vidéki róm. kath. nép-nevelők egyesülete 1907. év november hó 7-én Szécsényben, a róm. kath. iskola helyiségében közgyűlést tart, amelyre a t. kartárs urakat tisztelettel meghívja. 9 órakor szentmise. A tárgysorozat főbb pontjai: Hymnus. *Minő eszközökkel érhető el az iskolában a természetes fejjelem?* Vitatétel, előadó: *Tóth Gáspárné, Novák Mária. Mit tehet a tanító, hogy a felnőttek az olvasást megkedveljék?* Vita-tétel, előadó *Kürtössy Anna.* A központi bizottság által a jövő évre ajánlott vitatétélek: a) Mily eszközökkel szek-lathatja le a tanító tanulóit az ártalmas dohányzásról. b) Kartársi szeretet mikénti ápolása. Pápai hymnus. Patak, 1907. október 22-én. *Mohay Gyula* társelnök.

Jubiláris tanítóegyesületi közgyűlés. A besz-tercebányai róm. kath. tanítóegyesület XXV. évi rendes s egyúttal jubiláris közgyűlését a napokban tartotta Besz-tercebányán. A közgyűlést megelőzőleg *Machovich Izidor* apát, főtanfelügyelő ünnepi «Te Deum»-mal nagymisét mondott. Mise után a temetőbe vonultak az ünneplők, hol *Kamasszy Mátásnak*, ezen tanítóegyesület alapítójá-nak sírjára koszorút helyeztek. *Tóth Sándor* korponai tanító beszédet mondott. Költői szárnyalású beszédében így nyilatkozott az elhunyt emlékére: «Atyja, barátja

volt a tanítóknak, akik iránt érzékeny, nemes jó szíve mindig telve volt szeretettel s habár e néma sir el is nyelvé áldott földi életét, de amit szíve ültetett, az él, díszlik és diadalmaskodik! mert szeretetet ültetett; a szeretet pedig erősebb lévén a halálnál, kitört hamvai-ból, hogy gazdag örökség gyanánt tovább éljen a mi szíveinkben.» Majd így végzi: «Imádkozzál éretünk! hogy örökségedet úgy a mennyei, valamint földi hazánk díesőségére értékesíthessük. Viszont mi is imádkozunk! hogy itt nyugvó tanítónk, mesterünk, vezérünk megdí-esült lelkét az elenyészhetetlen mennyei holdogság örök fénye ragyogja körül!» Temetőből a püspöki rezidenciába vonultunk, hol az előző évi gyűléseken *Rabnai Farkas* megyés püspök úr öméltósága is részt szokott venni, de most elutazván, jelen nem lehetett s így a gyűlést *Mach-ovich Izidor* főtanfelügyelő úr nyitotta meg. Előterjesztvén eszmékben gazdag elnöki jelentését, hódoló távirat kül-detett a püspök és gróf *Apponyi Albert* urakhoz. Felol-vasztatott a központi bizottság ülésének jegyzőkönyve s tárgyaltattak az előértekezlet indítványai, melyek közül elfogadtattak: Határozat hozott: a) hogy a jövő vaká-cióban Besztercebányán slójdantfolyam tartassék; b) gróf *Apponyi Albert* arcképének egyházmegyénk minden elemi iskolájában való kifüggesztésére püspöki engedély kéressék; c) keresztessenek meg a közigazgatási bizott-ságok, hogy hatáskörükben intézkedjenek a keresmák-nak szombat estétől hétfő reggelig tartó bezárása iránt; d) szereztessék be a győregyházmegeyi főtanfelügye-lőség által kiadott «*Kath. iskolák közp. kézikönyve*»; e) tápintézeti segélyalapunkból kiosztás alá kerülő 20–30 koronás díjak 30–50 koronára emelendők; f) iskolai taniszerek és taneszközökből mintafölszerelés állítandó be az egyesület könyvtárhelyiségében. Ezután egyesü-letünk negyedszázados működését vázolta sok lélek-emelő és jellemet erősítő tanússággal *Klein Jenő* alelnök. Az 1907. évi XXVII. t.-e. és «Utasítás»-t méltatta *Tóth Sándor*. Az orsz. kath. segélyalap központi bizottságá-nak ez évi gyűléséről beszámolt *Béress András* besz-tercebányai tanító. Egyesületünk tápintézeti alapjának beszámolásánál örvendetes tudomásul szolgált, hogy ezen alap *Machovich Izidor* főtanfelügyelő kezdeményezésére egy-két év alatt gyűjtésekből 8462 koronára növekedett, mely töke a «*Korponai Takaréksz. és Hitelintézet*»-nél 5%-től kamatozás mellett gyümölcsösztetik s már több közép- és főiskolai tanuló sorsán enyhített. Az egyesület vagyona 3020 kor. 86 fill. tökében. Az egyesület könyv-tára: «Nevelés és módszertani, történelmi, alkotmány-tani, földrajzi, útleirási, irodalmi, természetrajzi, gazda-ságtani, tanulmányi, regény és folyóirat, tantervek, utasítások s vegyes munkákban 254 műből áll. A bíráló bizottság jelentése és a jelges levélké főlbon-tása után az egyesület által kitűzött eme kérdésre: «*Miként lehetne intenzívebbé tenni a róm. kath. tanítóegyesületek tevéken-ségét?*» az első 20 kor. díjat *Tóth Sándor* korponai, a második 10 kor. díjat *Ribárik Gábor* besztercebányai tanítók nyerték el. «*A rózsák tenyésztése és ápolása*» gazdasági tétel 10 kor. díj *Koncha Ilona* péterii tanító-nőnek íteltetett oda. A püspök úr öméltósága által adományozott 100 koronából következő 3 pályamű lett jutalmazva: a) *A népiszkolai rajztanítás fontossága, mód-szere és tananyaga, tekintettel az új tantervre*» tétel, 40 koronával, elnyerte *Tóth Sándor* korponai tanító. b) «*Miképp kelljen a tanítónak életmódját berendezni, hogy megfelelő becsüléssel találkozzék?*» :0 kor. díj nyertese *Tóth Sándor*. c) «*Hogyan lehet az iskolás gyermekek olvasási kedvét felkeltetni és jövőre nézve biztosítani?*» tétel 30 kor. díjat *Schollész Gizella* jecenyi tanítónő nyerte el. Végül kitűzettek a jövő évi pályatétélek. Az orsz. kath. tanítói 100-as bizottságba kiküldetett *Béres András*. E tanítóegyesület mai nagyságát *Machovich Izidor* apát, főtanfelügyelőnek köszönheti, aki 15 évi főtanfelügyelőségének megfizethetetlen szorgalmával, lelki nagyságának s kedélyének frissességével, egyéniségének varázsával s pótolhatatlan munkaszeretetével a hazafias kultúrát, itt a felvidék tótjai közt, nemesak megalapí-totta, de a nemzet legszentebb kívánságaihoz idomítva a jövő számára biztosította.

Tanítógyűlés. A szombathely-egyházmezei róm. kath. tanító-egyesület *németujvári köre* igen látogatott körgyűlést tartott a múlt hó 16-án Királyfalván. Gyűlés előtt *Janisch* Ferenc királyfalvi káplán esendes misét olvasott, mely alatt a tagok 4-hangú *Veni Creator*-t és *Cantica Sacra III.* miséjét énekelték, utóbbit 2 karra osztva. Az éneket *Konthauer* Ferenc királyfalvi tanító vezette, az orgonát *Fandl* János elnök, dobrafalvi tanító játszotta. Körelnök a megnyitóban elismeréssel emlékezett meg *Apponyi* Albert miniszternek a tanítók iránt tanúsított jóindulatáról. Buzdítja a tanítókat, hogy arra törekedjenek, hogy tanítványaik mint értelmes s mélyen vallásos és tiszta erkölcsű nemzedék kerüljenek ki az életbe. *Windisch* Ferenc németujvári tanító igen sikerült gyakorlati előadást tartott az egészségtanból. *Prommer* János újtelepi kartárs pedig a számtanításról értekezett igazi készütséggel és szaktudással. Ezután megbeszélte a tankönyvek bevezetésének módja és az államszegély iránt való folyamodások körüli teendők. A tartalmas megbeszélés egyhangú s igen praktikus határozatokat eredményezett. A tavaszi gyűlés helyéül *Jakabháza* tűzetett ki, hol *Weszelovits* Pál borosgödri tanító gyakorlati, *Prenner* Imre újtelepi kartárs pedig elméleti előadást fog tartani. Beléptek mint új tagok: *Bader* Mihály rábakeresztúri, *Dobai* Antal radafalvi, *Koloszár* Elemér rábakeresztúri és *Zorn* Ferenc felsőmedvesi tanítók. Kiléptek s távoztak: *Hahn* Sándor volt radafalvi és *Meschárk* József volt felsőmedvesi kartársak. *Szentgyörgyi Gy.*, a kör jegyzője.

IRODALOM.

Egyházi földesúr és szolgálai középkorban. Szétfoglaló értekezésül írta *dr. Erdélyi László* bencés főiskolai tanár, a tudományos és irodalmi osztály tagja. Főolvasa a Szent-István-Társulat tud. és irod. oszt. 1906. november 8-án tartott ülésében. Kiadja a Szent-István-Társulat tud. és irod. osztálya: ára 1 korona.

Jerosini Brodaries István (1471—1539.). Írta *Sörös Pongrác* bencés főisk. tanár. Főolvasa a Szent-István-Társulat tud. és irod. oszt. 1906. október 11-én tartott ülésében. Kiadja a Szent-István-Társulat tud. és irod. osztálya: ára 2 korona.

A kath. iskola védelme. E cím alatt rendszeresen azokról az intézkedésekről és adományokról emlékezünk meg, amelyeknek legszebb célja a magyar kath. iskola fejlesztése és így megőrzése e hazában a keresztény magyar nemzeti kulturának. Most, hogy az *Országos Kath. Magyar Iskolaegyesület* október hónap 24-én a központi választmány megalakulásával megkezdte működését, ezt az igen alkalmas címet állandóan az Iskolaegyesület közlései számára foglaljuk le. — **Adományt küldtek:** *Graeffl* János prelátus, esztergomi kanonok *Giesswein* Sándor dr. apátkanonok úrhoz, az Országos Magyar Iskolaegyesület ügyvivő elnökéhez lelkes szavak kíséretében 400 koronát küldött a kath. iskola védelmére. *Krizsán* Mihály apátplébános Budapestről buzdító sorok kíséretében 50 koronát adományozott az egyesület céljaira. Midőn ezen adományokért hálás köszönetet mond az elnökség, tisztelettel kéri a főtiszt. papságot és a tek. tanítókat, hogy a plébániai csoportokat minél előbb megalakítani sziveskedjenek. A megalakítás módja igen egyszerű. Kihirdetik az alakulás napját: összeírják a jelentkező tagokat és az alakuló ülésen megválasztják az elnököt, ügyvezető-igazgatót, jegy-

zót, pénztárost, ellenőrt és a tagok számának megfelelő számú elüljárót, akik együttesen a plébániai csoport elnökségét alkotják és kezükbe veszik a csoport működésének vezetését. A megalakulást egy levéllapon bejelentik a központnak. Csak ennyit: az Orsz. Magyar Kath. Iskolaegyesület i plébániai csoportja megalakult. A tisztikar névsora, a tagok száma szintén közzétendő. Ezután az értesítés után a központ, mint őrszeme a magyar kath. népoktatásügynek, az illető csoport közreműködésével *erkölcsi és anyagi erőt biztosít a hitközség iskoláügyének.* Ime, ezért kell, hogy rövid időn belül minden hitközségben megalakuljon az egyesület plébániai csoportja, hogy az egyesület tényleg őrszeme lehessen minden hazai kath. népoktatási intézetnek és ott lépjen fel a kellő időben az ő erkölcsi és anyagi erejével, ahol arra éppen szükség mutatkozik. Az egyesületnek csekély egykorona évi tagsági díját, 10, 20 filléres részletekben, a legszegényebb anyagi viszonyok között élő hívő is áldozatul hozza, ha arra neki az elnökség kellő formában módot és alkalmat nyújt. Mindennemű értesítés és adomány e címre intézendő: **Országos Magyar Katholikus Iskolaegyesület Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28. Szent-István-Társulat.**

VEGYESEK.

Köszönetnyilvánítás. A Szent-István-Társulat nagytekinetű Elnöksége forgácsfalvai róm. kath. elemi népiskola szegénysorsú tanulói számára nagyobb számban tankönyveket, az iskola részére pedig 24 fali olvasótablettát ajándékozni kegyeskedett. Amidőn a nagynevű társulat Elnökségének ezúttal is úgy az iskolaszék, a szülők, a gyermekek, valamint a magam nevében igaz szívből eredő hálás köszönetet mondok, kérem a jóságos Istent, küldje áldását a társulat nemes munkájára! Forgácsfalván, 1907. évi október hó 22-én, *Jókóczy Emil*, tanító.

Az orsz. magyar kath. iskolaegyesület ülése. Az országos magyar katolikus iskolaegyesület központi választmánya végleg megalakult a Szent-István-Társulat dísztermében. Az Egyesület eszméje a hercegprímás jubileumához fűződik s most végre a legszebb reményekkel indul útnak. Az új egyesület mai közgyűlésén felébredt ama reményünk, hogy célirányos szervezetenek és tagjai lelkesedésének segítségével meg fogja izmosítani katolikus tanügyünket. A központi választmányi ülésről rövid tudósításunk a következő: Az alakuló gyűlésen nagyszámú közönség jelent meg. Ott voltak: gróf *Zichy* Gyula pécsi püspök, dr. *Giesswein* Sándor, *Lévay* Mihály, dr. *Hencz* Károly, dr. *Dudák* János, dr. *Baránszky* Gyula, dr. *Ember* Károly lovag, dr. *Lőrincz* Gyula, dr. *Dunay* János, lovag *Almásy* Jenő, *Pósterics* Károly, *Schneider* János, *Friedreich* István, *Gratz* Valér, *Jordán* Károly, *Mosonyi* Dénes, dr. *Grossmann* Antal, *Gerely* József, dr. *Sziklay* János és mások. Dr. *Jordán* Károly az orsz. kath. Tanügyi Tanács elnöke az ülést megnyitja, jelenti, hogy most már végleg megkezdte működését a Katolikus Iskolaegyesület. Elnöknek *Giesswein* Sándort ajánlja, mit egyhangú lelkesedéssel fogadtak. *Giesswein* Sándor kijelenti, hogy az elnöki tisztséget elfogadja. Bizik ugyan a kormány jóindulatában, de azért ez nem jelenti azt, hogy tétlenek legyünk. A katolikus egyház főelőja az örök boldogságot biztosítani, de ez nem zárja ki, hogy a tudást ne használja fel e cél elérésére. Midőn a szerzetesek bejöttek kilenc évszázaddal ezelőtt hazánkba, nemcsak a keresztet hozták, hanem a nép földi boldogságát is elősegítették, midőn

a föld megmunkálására tanították. Az egyház, mint a múltban, a jövőben is ott lesz a haremezón, küzdeni fog a materialisztikus iránnyal szemben, a keresztény nemzeti kultúra érvényesítése érdekében. Ember Károly ügyvivő igazgató terjesztette elő ezután jelentését. Kégyellel emlékezik meg néhai Csávolszky püspökről, kinek lángelkű ügyszeretete sokban támogatta őt a Katolikus Iskolaegyesület megalakításában. Az alakuló gyűlésről a felvett jegyzőkönyv és azon elfogadott és immár a magyar kir. belügyminiszterium jóváhagyásával is ellátott alapszabály számol be. Jelenti, hogy Krizsán Mihály jászévfárosi apátplebános, ki a mai ülésre nem jöhetett el, a meglévő alap gyarapítására lelkes sorok kíséretében 50 koronát küldött az egyesület céljaira. Dr. Sziklay János az iskolásgyermekeket szeretné bevinni a propagandába. A külföldi missziós gyűjtés helyett küzdünk a mi pogányainkkal. Friedreich István és dr. Baránszky Gyula felszólalása után a gyűlés elfogadta a javaslatot. A központi igazgatóság tagjaiul Mihályi Akost és Dudek Jánost, jegyzőkké Bednarik Józsefet és Urbányi Józsefet, ellenőrré Grossmann Antalt választották meg. A részletes tudósítást a jövő számban közöljük.

Felélős szerkesztő: Ember Károly.

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Pályázat a zsigvai róm. kath. filiális kántortanítói állásra. Javadalmazása: Rendes lakás melléképületekkel, 5 hold szántó 1 1/2 hold rét. Értéke 140 kor. Községtől 200 kor. Tandíjból 172 kor. 80 f. Tandíjgabona értéke 54 kor. 20 f. 16 m. fa értéke 64 kor. Parbér 45 pozs. m. rozs = Stóla 50 korona. Masegyebekből 82 kor. 90 f. Fizetékiegészítés kértik. Választás *november 14-én d. e. 10 órakor.* Személyes megjelenés kívánatik. A pályázók kérvényeiket a kistapolcsányi plébánia hivatalához (Bars m.) küldjék. 600 1—1

Pályázat *dejteji* róm. kath. elemi iskolánál osztálytanítói állásra. Javadalmazása egy butorozott szoba, kert ültetvény és államségéllyel együtt 1000 korona évi fizetés. Folyamodványok évi *november hó 15-ig dr. Ochaba János* iskolaszéki elnökhöz küldendők. Dejteje, Pozsony m. 603 1—1

Leszetei (Nyitra m.) róm. kath. népiskolánál osztálytanító állásra pályázat nyitatik. Alkalmaztatása egyelőre-segéditanítói minőségben 1908. Május 15-ig tart. Fizetése ezen időre 300 korona, élmzés, mosás és egy butorozott szoba fűtéssel. Tót nyelv ismerete megkívánatik. Tanítónak is pályázhatnak. Kérvények a leszetei plébániahivatalhoz küldendők *nov. 10-ig.* 607 1—1

Császtök (Nyitra m.) róm. kath. osztatlan iskolájához rendes tanító kerestetik. Fizetése 600 korona, ismétlők tanításáért 20 kor., két öl fa. lakás és házi kert használata. Az 1907. évi XXVII. t.-e. 2. §-ában biztosított összeg kiegészítését az iskolaszék kérvényezni fogja. Tót nyelv ismerete szükséges. Csak férfitanítók pályázhatnak. Folyamodványok a leszetei plébániai hivatalhoz küldendők *nov. 10-ig.* 608 1—1

Pald (Pozsony m.) megválasztott kántortanítója másnora nevezettéven ki, újlag pályázat hirdetik ezen állásra *november 10-ig.* Jövedelme díjlevel szerint 1145 K. Ezenkívül 100 kor. segélyre-kiállítás. Tót nyelv szükséges. *Iskolaszék.* 605 1—1

Garamkesziben. Garamújfalui főkegyházban megválasztott róm. kath. osztálytanítói önálló állomásra *novem-*

ber hó 14-ig pályázat hirdetetik, a mely napon ez állomás választás útján betöltetik. Jövedelme: 100 kor. a község pénztárából és 700 kor. államségélyből. Lakása áll 2 padlózott szobából. Köteles a főtanító felügyelete alatt a nékie kijelölt osztályt vezetni; ha tanítónó választatik, akkor ez lesz köteles a női kézimunkát úgy a mindennapi, valamint az ismétlő iskolai növendékeknek tanítani, amiért külön díjazásban nem részesül. Ha férfitanító választatik, akkor ez lesz köteles az ismétlő iskolát vezetni és slődjöt, azaz közügyességet tanítani külön díjazás nélkül. Az oklevellel bíró és a magyar nyelven kívül a tót nyelvet is értő pályázók felszerelt kérvényeiket a garankeszii róm. kath. iskolaszékhez címezve, *Báthy Gyula* kerületi alesperes-plébánoshoz küldjék Garamújfaluba, posta helyben. Bars vármegye. 610 1—1

Egri érseki megye.

Nagyecsesi (Borsod m.) róm. kath. főkegyház tanítónói állomásra *november 10-ig* pályázat hirdetetik. Javadalmazása: a hitközségtől 560 korona készpénz; 6 1/2 magyar hold jöminőségű szántóföld; 2 drb marha és 2 drb sertés nyári legelő; 2 szobás lakás, konyha, kamara, istálló és kis kert. Az alapfizetésnek 1000 K.-ig való kiegészítését az iskolaszék kérvényezi. Kötelessége 6 mindennapi és 3 ismétlő vegyes osztályt tanítani. Kérvények *Meyer Béla* lelkész, iskolaszéki elnökhöz Sajószögred-re küldendők. 601 1—1

Kassai egyházmegye.

Pályázat az *arkai* (Abaúj) róm. kath. tanítónói állásra. Javadalmazása: a szokásos 1000 korona, melyből a hívek 108 koronát adnak. Határidő *nov. 3.* Kérvények a boldogkőváraljai róm. kath. plébániahivatalhoz küldendők. 599 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A *negrádmegyei divénhuttai* róm. kath. tanítói állomásra *november 24-ére* pályázat hirdetetik. Jövedelme: 1. 5 hold 752 ööl ingatlan után 5 frt 46 kr. 2. Munkamegértés 73 frt 54 kr. 3. Konstipáció 16 pozs. mérő rozs á 3 frt 13 kr. = 50 frt 98 kr. 4. Tandíj 120 rendes tanuló után 120 frt. 5. Temetés stóla a 50 kr. = 12 frt. 6. Kantáció 18 frt. 7. Fajarándóság 1—1 szeker á 50 kr. = 60 frt. A régi temetőből remélhető széna 6 frt összesen: 346 frt 68 kr. Van tisztességes lakása és a szükséges melléképületek. Az ismétlők után díj nem jár. A tanítási nyelv magyar-tót. Állami fizetés kiegészítés remélhető. Csak okleveles tanítók és tanítónók pályázhatnak. Felső-Tisztás (via: Szakál-Szena) *Deuts Heisz* plébános, iskolaszéki elnök. 602 1—1

Szepesi püspöki megye.

Hernádmatei (Szepes m.) róm. kath. kántortanítói állomásra *november 12-ére* pályázat hirdetetik. Jövedelme: 876 kor. készpénzben, 3 szeker fa fuvarral együtt. Kényelmes lakás. Csak férfiak pályázhatnak. Tanítási nyelv magyar-tót. Kérvények *Sztarosztócs János* isk. elnök címére küldendők Harasztra (Szepes m.) 597 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

Vargyepüfuzesen a róm. kath. iskolánál az alsóbb osztálytanítói állomás betöltendő *nov. 15-ig.* Javadalmazás butorozott szoba. Fizetés 800 kor. 1000 koronáig az államségély kérése folyamathan van. Nyelv magyar és német. Kötelessége a tanítónak két alsó osztályt oktatni, az ismétlők tanításában segédkezni, az összes osztályokat istentiszteletre vezetni. Nők is pályázhatnak, ha a kézimunkatanítást ingyen elvállalják. Kérvények iskolaszéki elnökhöz címzendők. 598 1—1

A felsőlendvai (Vas m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetetik. Jövedelme: I. Tisztán kántori fizetés. Földekben, készpénzben és terményekben körülbelül 780 kor. II. Tisztán tanítói fizetés körülbelül 300 kor. A tanítói fizetésnek a legújabb törvény alapján nyerendő államségéllyel való kiegészítése fog ké-

relmezteni. A kántortanítónak kötelessége a kántori teendőkkel a harangozást is végezni. A tanítás nyelve magyar-vend. A kellőleg felszerelt kérvények mielőbb, de legkésőbb *november hó 23-ig* az alulírt iskolaszéki elnökhöz intézendők. Az állás december 1-én elfoglalandó. *Bednárk Rezső*, plébános, isksz. elnök. 609 1-1

Veszprémi egyházmegye.

Nagysztergár község (Veszprém m.) róm. kath. népiskolájánál újonnan szervezett osztálytanítói állás betöltésére pályázat hirdettetik. Kötelmek: egy tanteremben tanítás és mindaz, amit a gyermekek szigoruan vallás-erkölesös nevelése megkíván. Javadalmazás: évi 800 kor., egyszobás lakás, tanterem és szoba fűtésére 12 m³ fa. Csak nőten férfitanítók pályázhatnak. A kellőleg okmányolt kérvények *f. évi november 9-ig Csokonai Zsigmond* iskolaszéki elnökhöz küldendők Zircere. Az állás azonnal elfoglalandó. 604 1-1

Betöltendő a **Zalanémetfalusi** róm. kath. tanítói állomás. Javadalma: Szabad lakáson kívül szántóföld, készpénz, fa bor a községtől 400 kor. értékben. Allamsegély 400 kor. A további 2 0 kor. és korpótlék jogosultnak szintén államsegélyből fódóztatik. Kötelessége mindennapi, ismétlő, tankötelesek tanítása, kántoriak végzése és harangoztatás. Kérvények *nov. hó 15-éig* a kehidai plébániára küldendők. Választás ott ugyanakkor. zemélyes megjelenés kívántatik. 606 1-1

Borsodmegyei kántortanító cserélne hasonló vagy önálló tanítói állomással. Cím a kiadóhivatalban. 596 2-5

Béke. Karácsonyi pásztorjáték. Kapható *Szabó János* főtanítónál Udvard, Komárom megye. 1 példány 30 fill., 17 példány 5 kor., portómentesen szállítva. 580 2-3

Kontor Elek legújabb műve.

„Hazafias Máriadalok“

új, második füzet. (615)

10 új magyar-stilusú, nagyhatású dalt tartalmaz **Szepessy László** gyönyörű költeményeire.

A tiszta haszon teljesen az esztergomi tanítóarvaházé lesz. — Megrendelhető 2 koronáért (a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve) a szerző kollégánk címén: **Kontor Elek** Budapest, VII. ker., Thököly-út 42., II. 16. Bolti ára 1 koronával drágább.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ és TSA

Budapest, X., Delej-utca 11/B (Tisztviselőtelep.)

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekkel templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tanároknak s lelkeseknek különös szualékgengedmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve. 796

Eli-mert elsőrangú műremek :: csak a valódi ZIMMERMANN-féle HARMONIUMOK

házi, iskolai és templomi célokra. 150 koronától 2000 koronáig.

Tanároknak részletfizetésre megegyezés szerint. Mint különlegesség nagyon ajánlható: Valódi Zimmermann-féle **iskolaharmoniumok** 150, 170, 190 és 220 korona.

Képviseelő Ausztria-Magyarország részére:

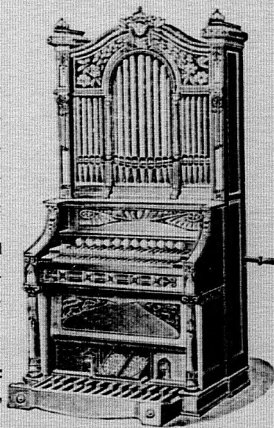
Hörl Nándor Pozsony, Ventur-u. 24.

A Zimmermann-féle harmoniumok művészi- sziesen vannak hangolva s mindenütt fel- tünést keltenek elra- gadóan szép összhang- jukkal ::

Számos elismerő-level kiváló szaktekintélyek- től az egész világból ::

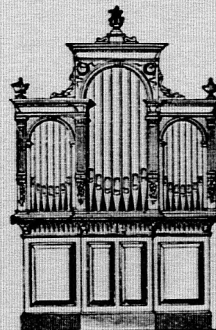
A gyár telepei:

Leipzig, Szent-Petervár: Moszkva, Riga, London :: 456

CSEH ISTVÁN

orgona- és harmo- nium építőmester **Egerben.**

Ajánkozom minden- nemű templomi orgona- és harmonium-készítésére a legújabb légnymatú, (pneumatikus) es5-rend- szer szerint, igen jutá- nyos árak mellett.

Régi orgonaátalakításokat, javi- tásokat, tisztításokat és hango- lásokat olcsón vállalok el jót- állás mellett.

Karácsonyi pásztorjátékok.

Előadásuk által a legalkalmasabbak arra, hogy úgy az intézetek és iskolák, valamint otthon a család körében a szent estét a leglélekemelőbbé avassák. Éppen azért, hogy azok jókor betaníthatók legyenek, főtisztelendő pap-ság és tanítóság becses figyelmét a Szent-István-Társulat alatti kiadványaira.

Karácsonyi pásztorjátékok.

- A betlehemi nyájörök.** Karácsonyi pásztorjáték. Irta Maszlaghy Ferenc. Ifjúság öröme II. kötet. Ára 2.40 K.
- A bűnbánó fiú.** Karácsonyi pásztorjáték két színben. Irta Herczegh Péter. (Népirat 214. sz.) Ára 10 fillér.
- A bűn büntetése.** Karácsonyi játék, három felvonásban. Irta Oppitz Sándor. (Népirat 123. sz.) Ára 8 fillér.
- A megkerült gyermek.** Karácsonyi pásztorjáték öt részben. Irta és zenéjét szerzette Szabó János. (Népirat 219. sz.) Ára 24 fillér.
- A megtalált bárány.** Karácsonyi pásztorjáték. (Ifjúság Öröme V. kötet.) Ára 1 korona 60 fillér.
- Ami fönntart minket.** Karácsonyi életkép az iparosvilágból. Három felvonásban. Kiválóan legényegyesületek használatára. Irta Erdősi K. Fűzve 50 fillér.
- Angyalszivek karácsonya** ≡ Karácsonyi kép. Irta Erdősi Károly. (Népirat 200. sz.) Ára 12 fillér.
- A pogány megtérése.** Karácsonyi játék három felvonásban. Irta Oppitz Sándor. (Népirat 124. sz.) Ára 6 fillér.
- Aprószentek.** Karácsonyi pásztorjáték. (Népirat 192. szám.) Ára 12 fillér.
- Bekesség az embernek.** Karácsonyi játék. Irta Oppitz Sándor. (Népirat 139. sz.) Ára 6 fillér.
- A kis Jézus ajándéka.** Karácsonyi színmű három képben. Irta Lábay Gyula. (Népirat 231. sz.) Ára 12 fillér.
- Betlehem.** Karácsonyi pásztorjáték négy részben. Irta Bartha István. (Népirat 179. sz.) Ára 12 fillér.
- Betlehem.** Pásztorjáték 3 felvonásban. Karácsony ünnepére. Irta Bartalos Gyula. II. kiadás. Ára 50 fillér.
- Betlehemi bakter.** Karácsonyi pásztorjáték négy részben. (Népirat 187. sz.) Ára 24 fillér.
- Betlehemi asszonyok.** Karácsonyi pásztorjáték. (Népirat 190. sz.) Ára 8 fillér.
- Egy karácsonyfej.** Dramolett. Irta Horváth Lipót. (Ifjúság könyvében.) Ára 2 korona.
- Három királyok.** Karácsonyi pásztorjáték. (Népirat 191. szám.) Ára 10 fillér.
- Itt a Miklós.** Pásztorjáték. (Népirat 189. szám.) Ára 8 fillér.
- Jézus születése.** Karácsonyi pásztorjáték. Irta Mohl Adolf. Második kiadás. (Népirat 86.) Ára 10 fillér.
- Karácsony.** Színjáték három felvonásban. Irta Bartha István. Második kiadás. (Népirat 101. sz.) Ára 10 fillér.
- Karácsonyest.** Karácsonyi játék. (Népirat 188. sz.) Ára 8 fillér.
- Karácsonyi színjátékok.** Kiválóan katolikus legényegyesületek használatára. Irta Erdősi Károly. Fűzve 80 fillér.
- Két karácsonyest.** Színmű. Irta Maszlaghy Ferenc. (Ifjúság öröme III. kötet.) Ára 1 korona 60 fillér.
- Pásztorjátékok.** Ára télvászonkötésben 1 korona 40 fillér.
- Pásztorjáték.** Irta Domonkos István. (Népirat 215. sz.) Ára 20 fillér.

☛ Népiratka megrendelésénél elég a folyó szám kiírása. ☛

==== A fentiek kaphatók ====

a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkereskedésében: Budapest IV., Kecskeméti-utca 2. sz.